

[Bernhard Baunsgaard]

forslag allerede nu, men vi kan bestemt ikke afvise, at vi på forhånd har sympati for den tiltalte.

Birgith Mogensen (CD):

Skal det helt forbydes at bruge anonyme vidner i danske retssager? Det indebærer det lovforslag, som vi i dag har til behandling her i folketinget, og CD kan ikke støtte det – af flere grunde.

Det væsentligste er spørgsmålet om, hvem der egentlig har størst krav på beskyttelse, når en sag skal optræves for retten: den anklagede eller de vidner, som af angst for repressalier ikke tør stå frem og afgive vidneudsagn. Dermed være ikke sagt, at CD går ind for udstrakt brug af anonyme vidner i retssager, men i de meget alvorlige sager med grov kriminalitet har det jo vist sig, at flere vidner ikke har turdet stå frem, og så kan det være nødvendigt med beskyttelse.

Vi må desværre erkende, at kriminaliteten i visse miljøer er blevet uhyggelig hård og grov, men samtidig er det heldigvis ikke hverdagskost, at en tiltalt for at slippe for straf enten selv eller gennem mellemmand truer vidner eller andre, der medvirker i sagen, til at holde mund over for myndighederne. Angsten for at blive indblandet i noget, f.eks. at afgive vidneudsagn ved en voldssag på gaden, ligger dybt i mange mennesker, har det vist sig. Man vender ryggen til, har intet set, intet hørt og siger ingenting, og den angst mener vi måske vil blive cementeret lidt fastere, hvis dette lovforslag bliver til lov, og det kan vores samfund ikke leve med.

Vi må, som justitsministeren også understreger, finde den gyldne balance, for selvfølgelig skal den tiltaltes retsstilling ikke være truet. Det ligger jo også i højesterets dom i den sag, som danner baggrund for lovforslaget. Her understreger højesteret, at man ganske undtagelsesvis kan give vidnet mulighed for at afgive forklaring anonymt over for tiltalte, hvis det er klargjort, at der er tale om en reel frygt for repressalier over for vidnet.

CD kan som tidligere sagt ikke medvirke til dette lovforslags gennemførelse.

Lenger (VS):

Må jeg godt starte med at omtale den angst, fru Birgith Mogensen er inde på, som vidner, der har overværet voldssager på ga-

der, skulle nære for at afgive vidneudsagn. Det har intet med dette forslag at gøre endnu, men det er måske fru Birgith Mogensens tanke, at i sådanne sager skal der også bruges anonyme vidner. Så er vi i hvert fald nået dertil, hvor venstres og de konservatives tilsagn om at se på omfanget må komme til sin ret.

Alle er formentlig enige i, at vidner skal have den bedst mulige beskyttelse, også selv om det sker på bekostning af noget andet. Det, vi diskuterer, er: på bekostning af hvad?

Dér er der to muligheder. Den første er vidnernes beskyttelse på bekostning af retshåndhævelsen, forstået på den måde, at vi måske må opgave at dømme en skyldig person, fordi vi af hensyn til et vidnes sikkerhed må give afkald på den pågældendes vidneforklaring.

Og den anden mulighed er på bekostning af retssikkerheden, forstået på den måde, at vi risikerer at dømme en uskyldig, fordi den tiltalte får ringere muligheder for at forsvare sig og reelt ikke kan gøre indsigelse mod et vidneudsagn, fordi han ikke får kendskab til det eller ikke får kendskab til, hvem der har fremsat det. Sagt på en anden måde bliver det i den situation umuligt at kontrollere vidnets troværdighed.

Hensynet til et vidnes sikkerhed er vi som nævnt enige om, men der er tilsyneladende uenighed om, hvad det så er, vi vil opgave for at opnå denne sikkerhed for vidnet. Ud fra det hensyn, som også hr. Per Stig Møller nævnte, at vi hellere må dømme en skyldig for lidt end en uskyldig for meget, er det retshåndhævelsen, vi vil give køb på til gengæld for vidnernes sikkerhed. Derimod vil vi ikke være med til at give køb på retssikkerheden: den tiltaltes mulighed for at forsvare sig og risikoen for et justitsmord.

Det får som konsekvens, at hvis en vidneafhøring indebærer personlig risiko for vidnet, så vil vi hellere opgive afhøringen med alt, hvad det indebærer. Er der noget, vi ikke vil risikere, er det et justitsmord, og anonyme vidner øger risikoen for justitsmord. Derfor har SF og VS sammen fremsat dette forslag.

Det alvorlige i disse sager understreges af, at anonyme vidner netop anvendes, hvor der er tale om meget alvorlige lovovertrædelser, typisk narkokriminalitet og den følgekriminalitet, der erfaringsmæssigt finder sted i forbindelse med narkomiljøerne. Ministeren